

hvorfor denne tredje bølge af feministisk teori har udviklet sig så næsten esoterisk-filosofisk. Det ligner mest af alt en feminisme, der desperat søger at efterligne den hårde, maskuline videnskab, de ellers alle søger at distancere sig fra.

Det er ærgerligt for de læsere, der som denne anmelder, er gået til bogen for at blive klogere på feminisme som både analytisk og politisk strategi. Her er man ringe hjulpet. Men måske dette er en uretfærdig kritik, for bogen præsenterer sig ikke som en introduktionsbog men derimod som en tekstsamling, og der er da også flere rigtig gode artikler. Jeg vil særligt fremhæve de to artikler fra tredje del om postkolonial, feministisk kritik: Chandra Talpade Mohanty: 'Under et vestligt blik: feministisk forskning og koloniseringsdiskurser' samt Oyeronke Oyewumi: 'Kønnetts begrebsliggørelse: det eurocentriske grundlag for feministiske begreber og udfordringen fra afrikanske epistemologier'.

Man skal altså ikke gå til denne bog, hvis man ikke ved, hvad den tredje bølge feminisme er. Men hvis man gør, da må denne bog være en kærkommen lejlighed til at stifte bekendtskab med dens største tænkere på dansk.

Mikkel Thorup

Tankemagt - et kritisk blik på

et ganske særligt værk

Hans Siggaard Jensen, Ole Knudsen & Frederik Stjernfelt (Red.): Tankens Magt. Vestens Idéhistorie, Lindhardt & Ringhof, 2006, 2.468 sider, kr. 1.999,-

Redaktorerne af trebindsværket *Tankens Magt - Vestens Idéhistorie* har faktisk ikke haft et misundelsesværdigt job. Undervejs i min læsning har jeg ofte tænkt, at kunsten at finde den rette balance, at få fordelt sol og vind ligeligt mellem 2500 års videnskab og mystik, forbrydelser og velsignelser, og mellem potteskår og rumprogram, må være at sammenligne med den af Rasmus Klumps rejser hvor jagten går på selve det forkromede øjemål. Selve øjemålet fandt Klump og vennerne aldrig, men mindre kunne også gøre det. Undervejs fik de mange gode oplevelser og blev en smule klogere på verden. Det er derfor godt at Hans Siggaard Jensen, Ole Knudsen og Frederik Stjernfelt har påtaget sig at lege idéhistoriens Kong Salomon. Det kan jo meget vel være, at dette værk forbliver det eneste af sin art de næste 50 år, måske endda århundredet ud. Det ville i så fald ikke gøre mig noget. Der er tale om et overordnet set solidt og pålideligt opslagsværk. Ikke et decideret oversigtsværk – dertil er der for mange selvpålagte begrænsninger og dermed indlagte problemer - men så langt fra blot et leksikalsk værk. Resultatet er vel snarere en systematisk og kronologisk samling af oversigtsartikler. Disse kan så være af varierende kvalitet: Nogle er rigtigt

ANMELDELSER

gode, de fleste er solide og enkelte er knapt så gode.

Værket består af syv tematiske søjler – ’teknologi’, ’naturvidenskab’, ’politik og ret’, ’æstetik og kunst’, ’menneske, sprog og samfund’, ’filosofi’ og endelig ’religion og teologi’ - der saver sig ned gennem historien, og ni tidslige tværsnit der på tilsvarende vis skærer sig på tværs af materialet, begyndende med tiden fra før 350. Det efterfølgende tværsnit gælder år 350-1300, og efterhånden som vi nærmer os nutiden, bliver tidsrummet der dækkes mindre og mindre – fx går det sidste tværsnit fra 1973 til i dag samtidig med, at det formår at fylde 275 sider. *Tankens Magt* er et ægte modernitetsværk. På trods af *matricen*, altså det kunstgreb redaktørerne har foretaget for at inddele historien i bare nogenlunde ligelige portioner, så bidrager værket med sine tematiske inddelinger - der frem for alt er nutidens kategorier på bekostning af fortidige taksonomier - og postrevolutionære tyngde - der uden tvivl ser tiden omkring 1789 som den vigtigste cæsur i Vesten (ca. 55 % af teksten dækker de sidste 200 år) - til den accelerationsfølelse der stadig er fremherskende i vestlige samfund. Alting går hurtigere og der bliver mere af alt – en samtidsforelskelse som næsten 2500 sider ikke er i stand til at krybe uden om. Men forstå mig ret: dette er en observation, ikke et krav om at vi bør hoppe ud af vort eget skind for at komme historien nærmere.

Faktisk har *matricen* hjulpet re-

daktørerne med at holde idéhistorien ud i strakt arm. Der *bliver* skrevet om symbolbegrebet i tiden fra 350-1350, og der *bliver* skrevet om vandhjul og kanaler i 1600-tallet. *Matricen* har medført en nivellerende prioritering af stoffet - selv om man måske nok har gjort mindre for at tøjle sine skribenter. Overfor konkurrerende idehistorier, der ofte udgør en tiltagende modernitetsfortælling om hvorledes traditionalistiske og religiøse emner fylder mindre og mindre, er *Tankens magt* godt tjent med at teknikken, religiøsitet osv. bliver behandlet som permanente søjler. Det giver fx mulighed for at tematisere spørgsmålet om religionens status og mulige genkomst i kassen ’Religion/1973 og frem’, uden at dette spørgsmål automatisk indrulleres i en større fortælling om mere eller mindre afbrudt modernisering. At man dernæst uvægerligt spørger sig selv: ”Jamen, hvordan hænger en evt. ’religionens genkomst’ så sammen med den multikulturalisme der blev beskrevet i kassen ’Politik og ret/1973 og frem’ – er der samme logik på færde her?”, kan næppe siges at være diskvalificerende for et indførende værk. Det stimulerer jo til eftertanke. Oven i denne gevinst ved brugen af en matrice er der mange andre gode dispositioner i værket. Det føles fx helt rigtigt at teknologisøjlen indleder hvert tværsnit. Tanken fæstner sig let ved de forskellige konkrete teknologier, der på den måde leverer et genkendeligt vandmærke for forskellige tider. Fra

nu af er jeg frem for alt fristet til, at tænke på det 20. århundrede som *le-miens* århundrede.

Teknologisøjlen er en rigtig succes-historie, mens 'Menneske, sprog og samfund' og 'Religion og teologi' er noget mere svingende. 'Filosofi' og 'Æstetik og kunst' forekommer gennemsolide, mens 'Politik og ret' gennemgående har svært ved at forløse sit materiale. Man kunne frygte for, at teknologihistorien ville have en tendens til at lukke sig om sig selv, men det er langt fra tilfældet. Veks-lende forfattere ligefrem falder over hinanden for at understrege, at tek-nologisk udvikling skam ikke er no-gen enstrenget kumulativ udvikling, men tværtimod udvikles i intim sam-klang med andre ideer og praksisser. I 'Teknologi/1350-1600' betragtes selv Clausewitz's diktum om, at "Krig blot er en fortsættelse af politik med andre midler", som for reducerende i forhold til teknologiens mangfoldige udtryksformer.

Mens teknologisøjlen uden proble-mer finder sin genstand ned gennem historien, så fungerer 'menneske, sprog og samfund' ofte som en op-samlingsplads for alt hvad der ikke passede ind andre steder – lige indtil vi løber ind i filologien, historismen, universiteterne og nationalismens fremkomst, der er vældigt godt be-skrevet i kassen 'Menneske, sprog og samfund/1789-1857. Fra og med Herder giver søjlen langt bedre me-ning. Søjlen 'Religion og teologi' kunne også have fortjent en bedre

skæbne. Den er ikke i stand til at holde nogen synderlig rød tråd som ikke er protestantisk. Katolicisme, jø-dedom og islam kommer og går som tiderne skifter, og forklaringerne af religioner og teologi svinger mellem at være bredt sociologiske og strikte teologisk-hermeneutiske. Søjlen 'Na-turvidenskab' kan ind imellem komme til at stå lidt alene sammenlignet med teknologisøjlen, samtidig med at jeg i hvert fald fandt den præget af lige lovligt meget fagjargon (når man i 'Naturvidenskab/1600-1700' fx øns-ker at oplyse os om hvorfor Descar-tes lov om bevægelsesmængdens be-varelse ikke er identisk med Newtons lov om impulsbevarelse, forklares det ved at "Descartes ikke opfattede bevægelsesmængde som en vektoriel størrelse" – jeg tror ikke det er må-den at få flere til at interessere sig for naturvidenskab). Interessant nok gæl-der det også filosofien der naturligt nok har fået sin egen søjle, men som i tiden efter 1789 viser sig at være lidt af en parasit, håbløst udleveret til forandringer i alle mulige etablerede eller gryende vidensfelter - men som i *Tankens Magt* jo er beskrevet i alle de andre søjler. Resultatet er en ka-non af store tænkere der kommer til at virke mere tilbage- end fremadsku-ende. Det ville i så fald ikke være før-ste gang, at moderne filosofi er blevet beskyldt for blot at være avancerede efterrationaliseringer.

Som sagt forekommer 'Politik og ret' at være uforløst. Det virker som om en række skribenter har været

optaget af en simpel dialektik, der udelukkende formår at veksle mellem politisk filosofi og begivenhedshistorie i beskrivelsen af dynamik og udvikling i ideer – noget der muligvis kan skyldes, at 'Politik og ret', lige som 'Filosofi', har mistet meget af sit nybrudsmateriale til andre søjler. Fx er den politiske økonomi relegeret til 'Menneske, sprog og samfund', hvilket giver en temmelig steril forståelse af hvad der er med til at udvikle synet på politik og ret. Det er således helt symptomatisk, at man ikke ved hvad man skal stille op med den skotske oplysning. På nær de sidste tre kasser fra 1857 og frem – der hver især rammer et interessant fremstillingsniveau, der ikke kun kan veksle mellem enkeltintellektuelle og *deres* omkransende begivenheder, men som for tiden fra 1857-1973s vedkommende til gengæld giver et flimrende og frit associerende billede af sine tider – har skribenterne ikke vidst hvilket ben de skulle stå på. Et eksempel kunne være 'Politik og ret/1700-1789', der har afgivet meget interessant materiale til andre søjler og derfor måske også er *presset* tilbage mod en traditionel politisk filosofi. Det kan forklare beskrivelser såsom, at oplysningens "centrum er i Frankrig, først og fremmest Paris", mens "Immanuel Kant leverede Tysklands hovedbidrag til oplysningen". Jeg vil vove at påstå, at Kant nok står som vigtig i vore øjne, men at han for perioden 1700-1789 i det Tysk-Romerske Rige var en marginal figur. Montesquieu, der ikke

beæres med nær det samme fokus, var af langt større betydning. Overraskende er det også, at der senere hen optræder et afsnit med titlen "Kants liberalisme". Jeg ville umiddelbart have troet, at der var tale om liberale læsninger af Kant, men sådan fremstilles det ikke. Det viser sig, at Kants politiske filosofi "grundlæggende er af liberalt tilsnit", ja det er skam muligt at tale om "Kants liberalisme", den er dog "blandet op med en god portion hobbesianisme". Anderledes går det ikke Hume, der allernådigst har fået lov at være med i *Tankens Magt*. På trods af en irriterende skepticisme "bidrog Hume alligevel også på konstruktiv vis til den politiske filosofi".

Problemet her – og de kan findes andre steder i *Tankens Magt*, fx i 'Menneske, sprog og samfund/1914-1973', hvor sprogbrugen sine steder er fuldstændig tomt for historisk fornemmelse: her findes historiske aktører der, formodentlig i en blanding af dumhed og inkompetence, "negligerede" emner vi i dag finder vigtige eller alternativt "var fanger af et liberalistisk udgangspunkt" (hvor heldigt at vi ikke længere er det?) – skyldes en uheldig alliance mellem et overdrevent personfokus i fremstillingen og en tåget kumulativ forestilling om at Kant bedrev filosofi for vores skyld. 'Politik og ret/1700-1789' er filosofers politik og ret, og bevares det er hverken uinteressante personer eller tanker - det *er* indflydelsesrige tænkere, men er det hvad der fyldte i politikken (retten tages for mig se overhovedet ikke

under behandling i næsten hundrede år), og er det disse bøger der har flyttet politik og ret? Hvad med Montesquieu og spørgsmålet om konstitutionalisme versus despotisme, hvad med den amerikanske oplysning som mere og andet end en enkeltstående revolution, hvad med kameralisme, fysiokratisme og reformbevægelser? Hele det greb der er foretaget udelukker en masse intellektuelle fænomener der aldrig fik sig nogen 'filosofi'.

I tilfælde som disse savner jeg en refleksion over hvad det egentlig er man har gang i. *Tankens Magt* indleder med et vældigt interessant essay, men dette er udelukkende optaget af at foretage en fornuftig og ikke alt for etnocentrisk diskussion og legitimering af, at tankens magt knyttes til Vesten. Hvad der inden for denne afgrænsning skal fremhæves, og hvad kriterierne bør være for en sådan fremhævnin, diskuteres ikke synderligt. Hvilken form for historie er det der skrives? De enkelte forfattere kunne have haft god gavn af på en systematisk måde, at oplyse læserne om hvad 'ideerne' om 'Politik og ret', eller enhver anden søjle, kan være i en given periode – og i særlig grad hvor man finder disse. Til at starte med findes der vel mange refleksioner over politik uden for filosofien, mens retsudviklingen vel også udfolder sig idémæssigt andre steder end hos Beccaria? På tilsvarende vis ville hele projektet have vundet ved, at redaktørerne fortalte lidt mere substantielt om hvilket fremstillings-

niveau man i udgangspunktet sigtede efter. Som det er nu varierer dette betydeligt. Endelig ville jeg gerne have hørt mere om konstruktionen af den matrice der uden tvivl udgør værkets dominerende træk. Hvad er baggrunden for søjlerne og tværsnittenes udseende? For mig at se må en sådan matrice give anledning til at diskutere to potentielle problemer - problemer der med vekslende intensitet dukker op i *Tankens Magt*.

Matricen giver dels et synkront handicap der kan minde om en udfordring der fx deles af leksikalsk anlagte projekter. Hvordan vise forbindelser mellem enkeltord, eller som tilfældet her byder, mellem de enkelte søjler, når sagen selv kræver det? Det er ikke nok at bortvise besværlige emner, sådan som fx 'Politik og ret/1600-1700' vælger at gøre, når den henviser Hobbes' naturfilosofi til videnskabshistorien. Forestillingen om en ontologi baseret på 'matter in motion' er netop hvad der for Hobbess muliggør den kontraktlige skabelse af staten som en kunstig krop i analogi til en guddommelig skaberhandling. Langt værre er det, at teologiens rolle for politik og ret i 1600-tallet er aldeles forsvundet, den nævnes ikke med et ord og efterlader derved et falsk indtryk af århundredets problemhorisont. Den kommer til at ligne vores egen alt for meget, fordi det er vore moderne adskillelser der er styrende for stofudvælgelsen. At vise de helt nødvendige forbindelser mellem søjlerne kræver et andet kompositionsprincip.

Dernæst har *Tankens Magt* også et diakront handicap, der handler om vanskelighederne ved at skrive en problemhistorie eller en udviklingslinje frem i søjlerne. Det er nok muligt at registrere problemers kontinuitet, temaers foranderlighed eller forsvinden henover de enkelte tværsnit, men ofte gives der svære vilkår for en forklaring af, at et motiv kan falde bort eller i det mindste blive udeladt af efterfølgende skribenter. Et eksempel på problematikken kunne være inden for søjlen 'Menneske, sprog og samfund' der for mig at se giver bedst mening fra ca. 1800 og frem. Det forhindrer dog ikke, at 'Menneske, sprog og samfund/1350-1600' giver en rigtig fin og meningsfuld fremstilling af retorikkens centrale plads i tiden. Det giver god mening, at retorikken udfylder den lidt gummiagtige kategori 'Menneske, sprog og samfund'. Problemet for *Tankens Magt* bliver nu: Hvem skal skrive om hvordan og hvorfor retorik og nationalfilologi kan befinde sig inden for en og samme søjle, eller anderledes formuleret: Hvad blev der af retorikken? Her giver matriceprincippet ringe mulighed for at behandle så dybtgående forandringer. Begge tværsnit behandler i en overordnet forstand spørgsmål om mennesket som sprogbruger, men svarene på dette konstruerede spørgsmål er så forskellige, at man kan komme i tvivl om hvorvidt det er det samme spørgsmål de forholder sig til – og denne tvivl adresserer *Tankens Magt* ikke.

Nu skulle man tro, at den samme forfatter flere tværsnit i træk ville være en løsning på problemet, men paradoksalt nok står matriceløsningen også i vejen for dette. Det viser sig fx når skribenterne formoder, at læseren allerede har været omkring første delen af en tekst, forfatteren har tænkt som én eller som afløser til en forgænger indenfor samme søjle, men som matriceprincippet har placeret med flere hundrede siders afstand. Et eksempel kunne være 'Politik og ret/1350-1600' hvor forfatteren uden blusel indleder med en beskrivelse af "to magter der hægede nidkært om hver deres traditioner og institutioner [...]". Læseren kan så forsøge at gætte sig til hvilke magter der tales om, eller gå ud fra at det er beskrevet et par hundrede sider tidligere. Helt uigenemskueligt bliver det i 'Menneske, sprog og samfund/1914-1973', hvor vi går direkte fra facetter af tidens pædagogik til en totalt uformidlet start på et stykke om økonomi der som genkommende slagord refererer til de aldrig forklarede 'neoklassikere'. Man kan formeligt se, hvordan saksen i redaktionslokalet har delt hvad der har været tænkt og skrevet som én tekst op i to, til placering i henholdsvis 1857-1914 og 1914-1973. Det er for klodset.

At søjlen menneske, sprog og samfund fungerer som opsamlende skraldespand står pinligt klart i tværsnittet 1700-1789 der veksler på det utroligste. Kapitlet begynder med et ni sider langt afsnit med titlen "Natu-

raliseringen af mennesket”, der mest af alt kan beskrives som en form for 1700-tals associationsleg: fra offentligheden til Newton over Montesquieu, spørgsmålet om uintenderede konsekvenser, *L’homme Machine*, ateisme, materialisme via Swedenborg, naturhistorie, pædagogik, den ædle vilde, historievidenskab, historiefilosofi og endelig, i en absolut sidste, hæsblesende udånding, 1700-tallets encyklopædier. Oven på et sådant ridt forbavses man ved efterfølgende at blive præsenteret for Giambattista Vico over *seks* sider. At afviklingen af en sådan mangfoldighed af emner er rodet og uden rød tråd bliver endnu mere tydelig med udgangen af kapitlet, der som kontrast slutter med en virkelig overbevisende og oplysende gennemgang af den tidlige økonomi (Smith, Bentham, fysiokraterne i Frankrig). Jeg formoder, at jeg ikke er den eneste der går ud af denne rodebunke med svimmelhed i baghovedet.

Noget andet der bidrager til at skabe rodede kapitler der forvirrer lige så meget som de forklarer, er brugen af flere og ind imellem ret så forskelligartede skribenter til samme kasse i matricen. Som det er nu har man sat sig mellem to stole i de tilfælde hvor der er mere end en forfatter om arbejdet. Og det kan mærkes gennem tydelige ryk og stilskift i teksten, der rent emnemæssigt kan lave hele kovedinger eller skabe bemærkelsesværdige lakuner i søjlerne. Her gør kombinationen af en matrice og en

begrænset kapacitet af forfattere i vort lille land sig uheldigt gældende. Et eksempel kunne være ’Religion og teologi/1914-1973’, der lægger ud med et længere stykke om protestantisk teologi – dvs. en (kompetent og letlæselig) udlægning af hvad der står i en række bøger skrevet af Barth, Bultmann og Tillich – for dernæst at blive afløst af et stykke om zionisme og staten Israels oprettelse, der blot nævner ét stykke litteratur som en fodnote, til fordel for at tolke jødedommens udvikling politisk, socialt og begivenhedshistorisk. At man kan forledes til at tro at jødedommen er et rent socialt og politisk fænomen, og omvendt protestantismen et rent tekstligt-hermeneutisk, skyldes selvfølgelig at der er skiftet forfatter. Hvad der dog for alvor er bemærkelsesværdigt er, at den islam der i andre tværsnit på nærmest programmæssig vis blev viet opmærksomhed totalt glimrer ved sit fravær. Og det i en periode der ellers har været yderst formativ for denne religions – og dermed også Europas – aktuelle dilemmaer. Katolicismen (for ikke at nævne andre religiøse samfund) viftes væk med en sides penge, i en tid der ellers formes i et krydsfelt af sekularisering og religiøs pluralisering. Ofte er det dog forstyrrelser af en mindre kaliber, som i ’Politik og ret/350-1350’ hvor der tydeligvis har været et redaktionelt ønske om at få korstogene med i fremstillingen. Oven på et svagt kapitel sætter teksten ind i en slutspurt med et tydeligt stilskifte og en anderledes forestilling

om hvilket abstraktionsniveau ideer bør fremstilles på.

Det er dog ikke en regel, at tekster med flere forfattere 'skiller'. 'Æstetik og kunst/1914-73' er samskrevet og er bragende godt. Også enkeltbidragene fungerer godt: 'Menneske, sprog og samfund/før 350' er provokerende og vittig, 'Teknologi/1350-1650' er basalt spændende, 'Filosofi/1600-1700' er skrevet med stort overblik og overskud, osv. Der er skam mange gode tekster at vælge imellem.

Så gør det mindre at der er gjort flittigt brug af flid, fedt og snyd for at få tingene til at hænge sammen uden at skulle ud i lange forklaringer. Sjovt er det, når fx 'Teknologi/1350-1600' forsøger at slå genvej ved at hævde, at grunden til at italiensk artilleri ikke var sammenligneligt med den franske af slagsen skyldtes, at "italienerne var faldet i søvn og ikke havde opdaget at der var nye farer på vej." Lidt mere irriterende er en række teasere, fx i 'Religion og teologi/1700-1789', der som afslutning på et afsnit om Herrnhuterne mener, at en rivalisering om ydre missionsmarker og et deraf anstrengt forhold til den verdslige øvrighed, med "forbilledlig tydelighed" lod sig se i de danske kolonier. Her kan man som læser så få lov at gætte sig til hvori det 'forbilledligt tydelige' består, skribenten afslører det aldrig. Endelig er der decideret problematiske slutninger på en lidt for åben bevilling, designet til i en håndvending at skaffe teksterne et idehistorisk look. I 'Religion og teologi/1914-1973'

mener skribenten således, at den nye saglighed der lader sig identificere i Karl Barths forelæsninger efter 1924 bør kommenteres med en parentes om, at Neue Sachlichkeit *i øvrigt* blev et slagord i samtiden på samme tidspunkt. Bortset fra at der er tale om ikke bare en glidning, men en rutschetur fra skribentens tolkning (altså en analytisk kategori) til et begreb der er operativt i samtiden, så er det som læser vanskeligt at vide hvad man skal stille op med sådan et 'i øvrigt'.

Hvilket leder mig til et irritationspunkt jeg har måttet leve med i mange måneder nu: Hvorfor skal det kræve en selvstændig udredning at finde ud af hvem der har skrevet hvad? Kald mig bare neurotisk, men jeg har møjsommeligt siddet og skrevet forfatterne til de enkelte kapitler ind i hånden. Der findes en udmærket opgørelse over hvem der har skrevet hvad bagerst i bind tre (sammen med et navneindeks og et særdeles brugbart analytisk indeks, for de der primært ønsker at bruge værket som en opslagsbog), men jeg har ikke tal på de mange gange jeg sad ét sted med bind to mens bind tre lå hjemme på skrivebordet. Det fungerede slet ikke for mig.

Så hvordan fungerede *Tankens Magt* for mig? Som en til tider underholdende, til tider lidt kedelig oversigts-tekst, der med sin opbygning gør det vanskeligt at arbejde videre med de præsenterede pointer. *Tankens Magt* har så meget fokus på sin matrice og et neutralt finish udadtil, at den ikke

tillader mange kig ned i maskinrummet bag de hundredvis af sider. Værket er altså ikke en grundbog, men en indføring, en åndshistorisk kompagnon til enhver tandlæge, lærer, datamatiker eller eksportingeniør som en skønne dag får brug for at vide mere om hvor forestillingen om kunstværkets autonomi stammer fra eller indholdet af termodynamikkens 2. lov. For den er selvfølgelig også med og står på side 1214.

Frank Beck Lassen

Krisekommunikation

*Winni Johansen og Finn Frandsen (2007):
Krisekommunikation. - Når virksomhedens image og omdømme er truet, Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur, Roskilde Universitetsforlag, 388 s. , 498kr.*

Hvordan skal en moderne organisation kommunikere under kriser? Denne bog omhandler kriser, kriseledelse og krisekommunikation i erhvervslivet, og henvender sig fortrinsvis til et akademisk publikum, men kan også læses af praktikere. Omdrejningspunktet er en ny model for krisekommunikation, 'den retoriske arena', der inddrager både sociologiske, definitionelle/typologiske, ledelsesmæssige, kommunikative og kulturelle dimensioner. Den teoretiske behandling af krisekommunikation suppleres med empiriske eksempler på både udenlandske og danske kriser som f.eks.

Arla og Muhammed-krisen. Det mest ambitiøse bidrag til forskningen i krisekommunikation herhjemme.

Christian Olaf Christiansen.